

BOLU TARİHİ

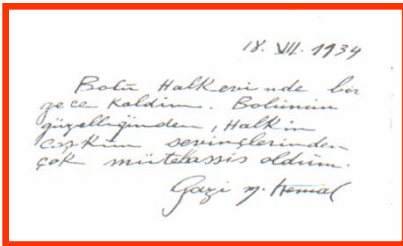
Bolu ilinde elde edilen arkeolojik buluntulara göre ilk yerleşimin Kalkolitik Döneme (M.Ö. 5500-3000) kadar gittiği tespit edilmiştir. Bolu Merkez İlçe, Gerede ve Seben İlçelerinde Tunç Çağı (M.Ö. 3000-1200) yerleşim izlerine rastlanmıştır. M.Ö. II. Binli yıllarda Hitit, M.Ö. I. Binli yıllardan itibaren Frig, Lidya ve Pers egemenliği altında kalan bölge, M.Ö. 334 yılından sonra Bithynia Krallığı sınırlarına dahil olmuştur. Bölgeye bu dönemde “Bithynium” ismi verilmiştir. M.Ö. 74 yılından itibaren Bolu ve çevresi Roma valileri tarafından yönetilmiş ve şehre Roma İmparatoru Claudius’a izafeten “Claudiapolis” ismi verilmiştir.

M.S. 395 yılından itibaren Bizans İmparatorluğu sınırları içinde kalan Bolu İmparator Jüstinius (M.S. 518-527) döneminden itibaren Thema adı verilen askeri valiler tarafından yönetilmiştir. Bu dönemde, bugün Hisar Tepesi, Karga Tepe ve Hıdırlık Tepesi ile anılan bölgede kurulmuş olan şehir iç ve dış surlara sahipti. Şehrin kuzeyindeki Halı Hisarı bölgesinde bu surların kalıntıları görülebilmektedir.

11.yy’dan sonra Bizanslılar ile Anadolu Selçuklular arasında el değiştiren yöre 13. yüzyılda Anadolu Selçuklularının, daha sonra İlhanlıların eline geçti. Osman Gazi döneminde (1299-1324) Konur Alp tarafından Osmanlı topraklarına katıldı ve sancak merkezi yapıldı. (1324-1692) döneminde Bolu 36 kazası olan bir sancak beyliği idi. Bolu'yu yöneten sancak beyleri arasında Konur Alp, Gündüz Alp, I. Süleyman (Kanuni) ve Zor Mustafa Paşa dikkat çeker.

Bu dönemde, bir ara İsfendiyaroğulları Beyliğine katılan Bolu, 1692-1811 yılları arasında sancak beyleri yerine atanan voyvodalar tarafından yönetildi. 1811’de II. Mahmud voyvodalığı kaldırınca, Bolu-Viranşehir adıyla yeniden sancak oldu. 1864 Vilayet Nizamnamesi ile Bolu Sancağı Kastamonu Vilayetine bağlandı. II. Meşrutiyet ilan edildiğinde Bolu Kastamonu’ya bağlı olduğundan, ilk Bolu Mebusları Kastamonu mebusları arasında yer almıştır.

1909-1923 yılları arasında mutasarrıflık olarak yönetilen Bolu 10 Ekim 1923’te Vilayet haline getirildi. Bolu’nun son Mutasarrıfı Ahmet Fahrettin Bey Bolu’nun ilk valisi oldu.

Atatürk ve Bolu: Atatürk Bolu’ya 17 Temmuz 1934 tarihinde gelmiş Halkevinin hatıra defterine şunları yazmıştır: “Bolu Halkevinde bir gece kaldım. Bolu’nun güzelliğinden, halkın coşkun sevinçlerinden çok mütehassis oldum.”

Gazi Mustafa Kemal